

Áttörés az iskolában – feltörő iskola

A ma iskolájának feladatok széles körét kell átvennie és megoldania. Míg eddig a tiszta tudásátadás helyszíne volt, amely hatósági tekintély és a nevelésre jogosultak teljes támogatása által nyújtott biztonság birtokában volt, úgy mostanra ebben a képben komoly változások kezdenek mutatkozni.

Az iskola átalakul hatósági hivatalból egy szolgáltatóvá gyermekek és fiatalok részére, amely csapatorientált együttműködést próbál kialakítani a szülőkkel és a szociális intézményekkel. Ennek során új utakat kell bejárni, hogy minél vonzóbban kerüljön átadásra tudás és szociális viselkedés, hogy a fiatal emberekben kialakuljanak azok a képességek, amelyek társadalmunk jövője által tartogatott feladatok megoldásához szükségesek.

Ez mély megütközésbe és elkeseredettségbe taszíthatja a tanárokat és az iskolai menedzsmentet, hisz hirtelen az a félelmük ébred, hogy nem tudják megoldani ezeket a feladatokat. Ez érhetőnek tűnik, de teljesen helytelen. Kontraproduktív dolog naponta elmondani egymásnak, mennyire szörnyű a jelenlegi helyzet, és hogy mennyire szenvedünk tőle. A „régis szép idők“ után áhítozni depressziót okoz, de változásokat nem. Inkább kíváncsinak kellene lennünk, hisz meglehetősen izgalmas új megoldásokat keresni mindezekre a problémákra.

Saját tapasztalataim alapján a pedagógiával kapcsolatban csak azt tudom mondani, hogy érdemes foglalkozni a Dalton-tervvel. Biztosítja tanulóink csodálatos fejlődését, a tanulás megújult örömeivel. Ez pedig meglepő módon tölti el a tanárt, és egy új klímában látja sikeres munkáját. Egy új iskolának ez az atmoszférája pedig megteremt az iskolaigazgatásban egy új menedzsment előfeltételeit. – És már látható... ez olyan, mint egy spirál. – És ha egyszer elkezd forogni, akkor megnyílik az út az új iskola felé.

Az új vezető már nem csak az előjáró. Ő a csapatának a moderátora és koordinátora. Itt egy új együttműködésnek kell kialakulnia, amely már csak a közöst ismeri, miközben a házzal és a csapattal való azonosulás, amelyhez tartozik az ember, nagyon nagy szerepet játszik. – Ez az én iskolám, amelyben nagyon különleges munkát végzünk!

Az új utak, ötletek, projektek csak akkor lehetnek sikeresek, ha mindenki meg van győződve az ezeken végzett munkáról. Ez azt jelenti, hogy nem lehet többé egyszerűen kiosztani az utakat és feladatokat. Együtt kell kigondolni és kifejleszteni őket,

mert csak így tud mindenki azonosulni vele, hisz így a saját ötlet és a saját akarat is az egész részévé vált.

Egy iskola ilyen újszerű vezetése nyilván a fölöttes „hatóságok” részéről is új hozzáállást kíván, amely az új autonómiákhoz igazodik. Az eddiginél nagyobb mértékben kell az önrendelkezésre bízni, hogy milyen programot és profilt határoz meg magának egy iskola. Ez persze nagymértékben függ az adott helyszínen rendelkezésre álló erőforrásoktól. Ez elsősorban a tanárokat érinti, minden tudásukkal és tehetségükkel, magában foglalja a rendelkezésre álló helységeket, a tanszereket, és a pénzügyi keretet, amely szükséges egy-egy intézkedés megvalósításához.

Itt szükségessé válik, hogy az iskolai menedzsment új gazdasági utakat járjon be. Egy egyszerű iskolai ünnepségtől a gazdasági szereplőkkel való együttműködés kereséséig terjednek a lehetőségek. Itt mindennemű kreativitásra szükség van. Persze nem szabad azt hinni, hogy az iskolák számára az utcán hever a pénz. Azzal is tisztában kell lenni, hogy ez nem egyirányú utca. Minden adományozó ellenszolgáltatást vár, ezt jól meg kell gondolni, mielőtt támogatásért fordulnánk egy céghez vagy intézményhez. Minél erősebb érvekkel vértesszük fel magunkat arra nézve, hogy miért adna valaki pénzt egy adott dologra, annál valószínűbb, hogy megvalósul az együttműködés. Ez az alapvetés nem csak cégek esetén kézenfekvő, hanem az iskola fenntartójával folytatott tárgyalásokra is vonatkozik.

Az elmúlt évtizedek derék állami iskolájának lejárt az ideje! Egy új, izgalmas idő felé mozgunk, amelyben az iskolákban áttörések történnek, és amelyben az iskolák feltörőben vannak. De már mindig is, minden korban igaz volt, hogy az iskola él, mozgásban van. Csak most egy új minőségben mozgunk. Az iskolának számos versenytársa akadt. Már nem csak idősebb embertársainktól tanulunk az iskola intézményében. A számítógépek és az Internet idejében élünk. Televízió és multimédia falak vesznek körül bennünket... ebben mi is részt akarunk venni, nem?!

Jürgen Peters

Az „EdQ” projekt CERNEDA főkoordinátora Stadtschulrat für Wien – Europa Büro

Fordítás: ISZM BT, Győr